

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Novo sosodstvo

Drugo postno nedeljo, 13. marca, je do-
bila Jugoslavija s priključitvijo Avstrije
Nemčiji novega soseda: velenemško drža-
vo. Razvoj dogodkov, ki so se razvijali s
filmsko hitrostjo, smo opisali v zadnji
številki. S prenehanjem avstrijske držav-
ne samostojnosti je nehala država, ki je
kot samostojna državna tvorba trajala
preko 780 let. Ko je bila meseca oktobra
1936 ustanovljena os Berlin—Rim, je Ita-
lija Avstriji svetovala, naj se približa
Nemčiji. Ko ti poskusi niso imeli uspeha,
je kancler dr. Schuschnigg napravil zad-
nji poskus: plebiscit 13. marca. Poskus se
je ponesrečil, istega dne je narodno-so-
cialistična vlada na Dunaju proglasila
priključitev Avstrije Nemčiji.

Jugoslavija kot sosed nove Nemčije ima
velik interes na tem, kakšne bodo razme-
re med obema sosedom. O tej stvari je
predsednik vlade dr. Stojadinovič v sena-
tu na neko interpelacijo dne 16. marca iz-
javil: »Pred priključitvijo mi je vodja
rajha kancler Hitler izrečno podčrtal že-
ljo in interes Nemčije za obstoj močne in
krepke Jugoslavije. Prav tako so nam
uradni zastopniki Nemčije tudi po priklju-
čitvi potrdili načelo absolutne nedotakljivi-
vosti jugoslovanske meje z Nemčijo.« Iz
teh besed sledi, da je po uradnih izjavah
najbolj pristojnih činiteljev velenemške
države meja pri St. Ilju v Slov. goricah
prav tako zajamčena kot nedotakljiva,
kot na Brennerju proti Italiji. Zanima nas
hkrati usoda Slovencev na nekdanjem
Koroškem. O tem vprašanju je dr. Sto-
jadinovič v svoji izjavi rekel naslednje:
»Najboljša poročila za Jugoslovane na
Koroškem misli naša vlada, da jih bo mo-
gla dobiti v prijateljskem razmerju med
Nemčijo in našo državo. Vsa vprašanja,
ki se bodo pojavila, se bodo, prepričan
sem, uredila na prijateljski način.« Upa-
nje, ki prešinja našo vlado v tej zadevi,
ima trdno oporo v stališču kanclerja Hit-
leja v vprašanju narodnih manjšin. Adol-
fu Hitlerju je nad vse zoprno narodno od-
padništvo. O tem se je izjavil 25. febru-
arja 1935 v razgovoru z urednikom polj-
skega lista »Gazeta Poljska« tako-le:
»Plemenski nauk narodnega socializma
tako imenovano raznarodovanje načelno
odklanja, ker smatra nasilno prisvojitve
tuje narodne vrednote kot oslabitev last-
ne narodne biti, ne pa kot njeno okrepi-
tev.« Stališče narodnega socializma glede
na narodno-manjšinsko varstvo je to: na-
rodne manjšine v posameznih državah so
enakopravne in z njimi se mora v teh
državah enako postopati. To osnovno na-
čelo, ki smo ga tudi mi vedno poudarjali,
je prišlo do izraza v poljsko-nemški po-
godbi dne 5. novembra 1937.

Neoviran obstoj koroških Slovencev

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu
objavlja glede novega položaja v Avstriji
o koroških Slovencih sledeče:

Nova deželna vlada na Koroškem bo
pustila koroškim Slovencem polno kultur-
no in gospodarsko svobodo. Prosvetna
društva, posojilnice in ostale gospodar-
ske organizacije koroških Slovencev de-

lujejo neovirano naprej. »Koroški Slove-
nce« izhaja naprej. Doslej se ni zgodilo
ničesar nobenemu koroškemu Slovencu
radi tega, ker je bil zavežen Slovenec. Ne-
resnične so vesti nekaterih listov, da so
bili aretirani nekateri ugledni Slovenci na
Koroškem. Nova oblast jamči za popoln
red in mir tudi za koroške Slovence.

Gospodarska združitev Avstrije z Nemčijo

V Berlinu je bila izdana 18. marca ured-
ba, ki določa, da se zamenja avstrijski šil-
ling z nemško marko v razmerju marka
za 1.50 šilinga. Po tem razmerju se bodo
vršili vsi obračuni med Avstrijo in Nem-
čijo. Po uredbi nemškega kanclerja bodo
šilingi 1. maja izločeni iz prometa. — Z
dnem 18. marcem je prenehala poslovati
na Dunaju avstrijska Narodna banka. Na
njeno mesto pride na Dunaj podružnica

nemške državne banke. — Avstrijska
zvezna železniška uprava je že popolnoma
v nemških rokah. Prometno ministrstvo
na Dunaju je ukinjeno in so že vsi posli
podrejeni nemški upravi državnih železnic.
Posebni odbor proučuje načrte za vključi-
tev Avstrije v nemško gospodarsko štiri-
letko. — Tudi v davčnem oziru je Avstri-
ja že izenačena z Nemčijo.

Plebiscit in državno ljudsko glasovanje v Nemčiji

V Berlinu je imel 18. marca državni zbor
izredno sejo. Ob tej priliki je podal kan-
cler Hitler svojo izjavo o priključitvi Av-
strije Nemčiji. V svojem govoru se je Hit-
ler posebno zahvalil Mussoliniju, katere-
mu je zagotovil, da mu ne bo nikoli po-
zabil njegovega postopanja v dnehi, ko je
šlo za spojitve Avstrije z Nemčijo. Izred-
no sejo nemškega zbora, katere so se ude-
ležili prvič člani avstrijske vlade z držav-
nim namestnikom Seiss-Inquartom na če-
lu, so uporabili za veliko hitlerjevsko ma-
nifestacijo. V vseh podjetjih je bilo delo
popoldne omenjenega dne ustavljeno, vr-
šili so se tudi navdušeni sprevodi po uli-
cah. Po Hitlerjevem govoru je prečital

predsednik državnega zbora maršal Gö-
ring sklep državnega vodje in kanclerja,
ki se glasi:

1. Da bi se dala nemškemu narodu pri-
lika, da se kot celota izrazi o priključku
Avstrije Nemčiji, odredim poleg plebisci-
ta za avstrijsko področje tudi ljudsko gla-
sovanje za vso ostalo Nemčijo o združitvi
avstrijskega in nemškega področja v eno
državo, izvršeni 13. marca. Obenem raz-
puščam z dnem 9. aprila nemški državni
zbor, da bi z odločitvijo 10. aprila omogo-
čil tudi zastopnikom rojakov iz Avstrije
sodelovanje v državnem zboru.

2. Plebiscit in državno ljudsko glasova-
nje bosta 10. aprila.

Štiri nove velike obravnave v Moskvi

Niso se še povsem razblini odjeku stre-
lov, ki so končali v Moskvi življenje
18 na smrt obsojenim komunističnim vo-
diteljem, že ima Stalin pripravljene 4
nove velike obravnave, ki se bodo začele
vršiti po sledečem redu:

V prvem procesu bodo posadili na ob-
tožno klopi nekatere bivše komunistične
voditelje iz stranke. Med njimi so: Osin-
ski, ravnatelj statističnega urada, Jakov-
ljevič, bivši komisar za denarstvo, in Man-
žev, eden od najvišjih strankinih odlič-
nikov.

V drugem procesu bodo dvignili ob-
tožbo proti celi vrsti nekdanjih ljudskih
komisarjev, in sicer so obtoženi bivši
predsednik gospodarske petletke Rudzu-
tak, njegov naslednik na tem mestu
Mešlavh (Mehlschlauch), voditelj sovjet-
ske državne kontrole Antipov in ljudski

komisarji Bubnov, Krylenko, Kaminski in
Lubimov.

V tretjem procesu bodo sodili nekatere
sovjetske diplomate. Med njimi so bivši
poslanik na Kitajskem Bogomilov, poslan-
nik v Berlinu Jurenjev, poslanik v Rimu
Stein, poslanik v Varšavi Davtjan, na-
dalje vsi poslaniki v Litvi, na Finskem,
v Letonski, na Norveškem, v Madridu in
v Barceloni (Ovsejenko, nekdanji tudi
sovjetski poslanik v Pragi).

Četrty proces je namenjen višjim po-
veljnikom armade in mornarice. Na za-
tožni klopi sedijo pomočnik vojnega mi-
nistra maršal Jegorov, bivši vrhovni po-
veljnik rdečega letalstva general Alkan-
sis, bivši vrhovni poveljnik rdečega voj-
nega brodograjskega veliki admiral Orlov, na-
dalje dva poveljnika armadnih zborov
generala Bjele in Bubjenko.